

„Edinost“

zhiša enkrat na dan, razen nedelj in
p. enkrat, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto ..... 24 kron
za pol leta ..... 12 „
za četrt leta ..... 6 „
za en mesec ..... 2 kron

„arodnino je plačevati naprej. Na na-
oče brez priložene naročnine se uprava
ne odira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
sodne številke po 6 stotink (3 avc.);
v Trstu pa po 8 stotink (4 avc.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petito. Za več-
kratno naročilo s primernim popustom
Poslana, osmrtnice in javne zahvale; do-
mači oglaš itd. se računajo po pogodbe

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo
Kokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš spre-
jema upravljalstvo. Naročnino in oglaš
je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
ulici Carintia št. 12. Upravljalstvo, in
sprejemanje inseratov v ulici Molin
plocolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Nacionalna tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Naša porota.

Znana izjava g. Pederzoli-ja na zadnji
Krstičevi razpravi je dala razmišljati tudi šir-
šim krogom o čudni sestavi tržaške porote;
saj ima porotno sodišče soditi ne samo mo-
rilem, goljuhom itd., mej katerimi naj bi
vedno bilo manj ko mogoče Slovencev, tem-
več je pristojno tudi za tiskovne pravde, v
katerih so dandanašnji lahko udeleženi naj-
poštenejši ljudje, bodi kakor obtožitelji, bodi
kakor obtoženi.

Ali ni sedaj čudno, da je za štiri iz-
ključno slovenske, oziroma hrvatske okraje
(Sežana, Komen, Podgrad, Volovsko) in za
tri mešane, to je po velikem delu slovenske
okraje (Trst z okolico, Koper in Piran) po-
rotna klop vedno tako sestavljena, da je ko-
maj po eden porotnik zmožen slovenskega je-
zika, da torej porotni sodniki ne umejo niti
obtožence, niti prič!!

Še krivičnejša je ta sestava za Slovence
in Hrvate v tiskovnih pravnih, kajti v teh
sodijo porotniki ne samo o časopisnih član-
kih, katerih ne umejo, temveč sodijo narav-
nost politični nasprotniki o vprašanjih, radi
katerih so večkrat razburjene politične
strasti.

Kolikokrat so morali radi tega naši ljudje
molče vtakniti najhujše napade v nasprotni-
ških časopisih, ker so znali iz drugih sluča-
jev, da tržaški porotniki stoje pod vplivom
laških strankarskih časopisov.

Da se v zadnji Krstičevi pravdi porot-
niki vendar niso dali zavesti po očito poli-
tičnih obrambenih govorih dr. Krstiča in nje-
govega branitelja dr. Savo, to je osupnilo
ne samo vse poslušalec in obtožiteljevega za-
stopnika dra. Stanića samega, ki je to tudi
odkriti priznal, temveč še bolj sodne uradnike
ki bi bili vse drugo prej pričakovali nego tako
sodbo. A posledica tega pravičnega postopa-
nja je ta, da so ti porotniki izpostavljeni
očitemu in prikritemu zasramovanju v javnih
listih.

V takih razmerah zahtevajo ne samo
ozirni na jezikovne odnose, temveč tudi
princip nepristranskega pravo-
sodja, da o Italijanih sodijo
Italijani in o Slovencih Slo-
vence! Mi ne zahtevamo, da se Italija-
nom kaj vzame, mi zahtevamo le in imamo
pravico zahtevati, da se z nami postopa tako,
kakor se ravna z drugimi narodi!

Izpolnjenje te želje pa je v veliki meri
odvisno tudi od nas samih, izlasti od
naših županstev.

Do sedaj so namreč naša županstva o
sestavljanju porotne liste vpisovala samo take

osebe, ki so italijanščine popolnoma zmožne.
To pa ni potrebno, kajti noben za-
kon ne zahteva poznanja ita-
lijanščine! Naša županstva naj vpišejo
vse osebe, ki so po zakonu vsposobljene, brez
ozira na vsposobljenost v italijanščini in vi-
deli bomo, ali bo mogoče iz popolnoma ali
vsaj večinoma slovanskih sodnih okrajev
vdobiti slovansko porotno klop!!

Ako bi sodne oblasti zahtevale znanja
italijanščine, naj se proti temu, kakor neza-
koniti zahtevi, protestira in naj se jih opo-
zori na dejstvo, da tudi trgovinska zbornica
tržaška noče za prisednike predlagati niti
enega slovensčine zmožnega trgovca, čeprav
zahtevajo to vse oblasti, gori do ministerstva,
in čeprav je ta zahteva povsem opravičena,
ker se brez takega prisednika ne morejo vr-
šiti na trgovinskem sodišču slovenske razprave
do katerih imamo vendar pravico.

Županstva naj storijo torej svojo narodno
dolžnost! Nekoliko neprijetnosti bo sicer, no,
temu se ne smemo izogibati, kadar gre za do-
seganje naših narodnih pravic.

Politični pregled.

V Trstu, 25. aprila 1902

Državni zbor. — Zbornica poslancev.
(Nadaljevanje včerajšnjega brzojavnega po-
ročila.)

Poslanec dr. U r b a n je govoril o bru-
seljski sladkorni konvenciji in je priporočal
sredstva, ki bi vsaj deloma odpomogla škodi
ki nastanejo iz te konvencije za našo slad-
korno industrijo.

Poslanec Kittel je izjavil, da so
kmetovalci popolnoma zadovoljni z rezulta-
tom bruseljske konference, ker bo na ta na-
čin ustvarjena zdrava podlaga za sladkorno
industrijo. Sladkorna industrija in poljedel-
stvo sta tesno združena med seboj ter se mo-
rata vzajemno podpirati. Sladkorna industrija
pa mora imeti nekoliko srea do poljedelstva
in vlada mora odločno nastopiti proti slad-
kornemu kartelu.

Poslanec dr. B ä r n r e i t h e r je iz-
javil, da sladkorni kartel ni izvršil stavljen-
si naloge, da bi bil namreč dosegel (omejitev
proizvajanja sladkorja; ni torej nikako čudo,
ako je Anglija nastopila proti sedanjemu
stanju stvari. Vlada je storila dobro, da se
na bruseljski konferenci ni pustila izolirati,
ako bi se bilo to zgodilo povsedeševala bi bila
le koristi družih.

Govornik je alikal verjetne posledice
sladkorne konvencije in je povdarjal, da bo
že o sklepanju prihodnjih trgovinskih pogodb
igralo veliko nalogo na tej konferenci dolo-

čeno načelo, da ena država ni primorana tr-
peti na svojem lastnem ozemlju konkurence
druge države v kakem produktu.

Finančni minister dr. pl. B ö h m -
B a w e r k je, odgovarjaje na izvajanja raznih
predgovornikov, povdarjal, da je tudi vlada
prepričana o veliki važnosti proizvajanja
špirta v industrijalne svrhe in je želeli, da
bi se tozadevna uporaba špirta kolikor mo-
goče razširila.

Govor o sladkornem vprašanju je menil,
da je to vprašanje svetovne važnosti. Očrtal
je v kratkih potezah razvoj sladkorne indu-
strije tekom zadnjega stoletja in govoril po-
tem o bruseljski konferenci ter o njenih po-
sledicah za državo. Minister je menil, da one
države, katere se imajo vprašati, da-li naj
pristopijo konvenciji ali ne, stoje pred sledečo
alternativo: Ali se morajo odreči eksportnim
premijam in tuzemskim notranjim carinam,
dovoljujočim tuzemske visoke notranje cene,
ali pa se morajo odreči izvozu v one dr-
žave, ki so v sferi upljiva bruseljske kon-
vencije.

Glede eksportnih premij je dejal mi-
nister, da je splošno mnenje, da so iste za-
starela institucija. V interesu konsumentov
je pa, da je eksport kolikor mogoče velik,
ker sicer bi se morali zvišati notranji davki
in cene, da se sladkorna industrija in polje-
delstvo preveč ne oškodujeta.

Minister je trdil dalje, da je bruseljska
konvencija naravna posledica tega, da se je
sladkorna industrija preveč pomnožila. Najbo-
lje, kar bo od sedaj naprej možno storiti za
sladkorno industrijo, bo to, da se jej bo
skušalo ohraniti dosedanja eksportna teritorij.
Glede vprašanja, da-li ne bi bilo mogoče še
razširiti dosedanjega eksporta v Orijent, ako
bi se ohranile eksportne premije, menil je
minister, da bi taka pridobitev ne bila stalna,
ker morajo dotične dežele vsaki čas lahko
zaustaviti eksport po premijah favoriziranemu
sladkorju. Posebno, kar se tiče eksporta na
Japonsko, je povdarjal minister, da se da iz
gotovih vesti sklepati, da se bo eksport
sladkorja v to deželo prej krčil nego širil.

Za sedaj je glavno vprašanje, da se pre-
maga kriza, ki navstane potem, ko stopi v
veljavo bruseljska konvencija.

Ko je govorilo še nekaj govornikov, se
je seja zaključila in bo prihodnja seja v po-
nedeljek popoldne.

Vsenemci za državni jezik. Čita-
telji so izvedeli že iz sinočnjih brzojavk, da
je vsenemška zveza izdelala načrt za uzako-
njenje nemškega državnega jezika in ga je
doposlala drugim nemškim strankam, da ga
podpišejo. Glavna določila tega načrta so:

»Dober dan, draga Lucija«, je rekel To-
polkovič nežno, pristopivši k deklici in po-
nudičvši jej roko.

»Dober dan, gospod Topolkovič, je od-
govorila ona, dotaknivši se njegovih prstov.

»Vi se čudite, da sem došel, kaj ne? V
skrbni sem za Vaše zdravje; mislim, da Vam
bo dolg čas tako samim. Zato sem hitro opravi-
l svoja opravila in pohitel semkaj.«

»Hvala na Vaši skrbni.«

»Kako Vam je?«

»Malo bolje. — Glavobol je nekoliko
ponehal.«

»Hvala Bogu! Zelo sem bil v skrbi. Ali
mi moja mila zaročnica dovoli, da jo poza-
bavam, dokler se ne vrnejo stariši?«

»Prosim, ako Vam ne bo dolgočasno.«

»Lucija! Meni? Poleg Vas? Dokazati
Vam hočem, da vedno mislim na Vas. Vi
ljubite cvetje, to vem. Evo, je nadaljeval
Topolkovič, odidši k mizici, kjer je pustil
klobuk ter izvalil iz papirja krasno kito be-
lih rož, »to je najlepša vrst rož, kar sem jih
mogel najti v vsem mestu, divna oblika, di-

Nemščina je državni jezik; vsaki državni
uradnik mora biti več temu jeziku v besedi
in pisavi; nemščina je uradni jezik na vseh
državnih oblastih v notranjem in v n a n j e m
poslovanju; v nemščini sestavljene vloge je
v sprejemati na vsaki državni oblasti. Le v
tistih uradnih okrajih, v katerih je kak od
državnega jezika različen deželni jezik dežele,
h kateri pripada okraj, prevladajoči občevalni
jezik, morajo podrejene oblasti vsprejemati
tudi vloge, sestavljene v tem jeziku, razprav-
ljati v istem s strankami, ki niso večše dr-
žavnemu jeziku, ter na uradnih reševanjih in
objavah rabiti poleg državnega tudi ta de-
želni jezik, v kolikor je to potrebno. Šole z
učnim jezikom, ki je različen od državnega
jezika, niso dopustne, ako jim je občinski za-
stop prigovarjal. V ljudskih in meščanskih
šolah, na učiteljskih, srednjih šolah, obrtnih
in strokovnih šolah z učnim jezikom, ki ni
državni jezik, mora biti nemščina učni pred-
met v vsakem šolskem razredu. Na višjih uč-
nih zavodih in visokih šolah z učnim jezi-
kom, ki ni državni jezik, je na vsakem dr-
žavnem izpitu vsaj iz enega predmeta polo-
žiti skušnjo v državnem jeziku; vsi pred-
pisi in običaji, ki so v nasprotju s tem zaka-
nom, so razveljavljeni.

O tem načrtu ni da bi izgubljali besedi.
Če imajo Vsenemci le še zrnice soli v glavi,
morajo vedeti sami, da je ni niti sence nade,
da bi ta načrt kedaj postal zakon. In mi so-
dimo, da tudi res sami prav dobro vedo, da
je to utopija. Ali — oni dosežajo s tem ne-
kaj drugega. Vsenemške agitacije so razgrele
nemške mase. Čim bolj kdo laska nemški do-
mišljavosti, tem bolj drve za njim, ker se
nikdo ne vprašuje, da-li je to tudi izvedljivo,
kar se obljublja?! In Vsenemci obljublajo
vse: tudi zvezde z neba. Velike obljube so
jim najizborneje agitacijsko sredstvo. Ta na-
men imata tudi gornji jezikovni
načrt: agitacijo med masami in strahova-
nje družih nemških strank. Agitacija pa pri-
naša tudi — mandate!! Za mandate gre, lov
na mandate je to!

Tem žalostnejšo ulogo igrajo druge nem-
ške stranke. Da-si morajo videti, da je vse
to le vsenemška agitacija, naperjena proti njim
samim in da-si sami priznavajo — kakor je
storil ravnokar češko-nemški prvak dr. Ep-
pinger — da nemški državni jezik je uto-
pija, nedosegljiv cilj, vendar nimajo poguma,
da bi enkrat odkrito nastopili proti vsenem-
ški agitaciji. Narobe, še povsedešujejo jo. Do
sedaj vsaj je bilo vedno tako: čim je Schö-
nerer zapokal se svojim bičem, vsikdar so
mu Nemci, tudi »najzmernejši«, zlezli med
noge. Da vidimo, kako bo sedaj!

ven vonj in dar, vreden te device, kakoršnja
ste Vi, Lucija! Prosim Vas, vsprejmite jih.«

»Zares so divne«, nasmehnila se je de-
klica sladkobritko, pogledavši na krasno
evetje.

»Hvala Vam, gospod Topolkovič, je
dostavila, vsprejemši šopek, katerega je pri-
vzdignila k nosu.

Topolkovič sti zasejali očesi in se je
umaknil za korak.

»Ali čuden — čuden je ta duh — toli
močan — toli — jaz — ne vem«, je omaho-
vala devotica in glava se jej je povešala —
»jaz — jaz — ah« je zajejala, glava jej je
klonila vznak, trepalnici sta se jej zaprlji,
roka se jej je povešala in bele rože so padle
na tla.

»Ha!« se je stresel Topolkovič, »dobra
je ta lekarnarjeva narkoza.«

Brke so mu zaštrlele, ustnici zadrhteli,
očesi zavrteli, zaiskrivši v besnem plamenu.
Skočil je, zaprl vrata. Lucija je postala žrtev
vampirja.

* * * (Pride še.)

PODLISTEK.

Vladimir.

Hrvatski spisal Avgust Šenoa, prevel M. C-t-č.

V.

»Glej, glej! Kako hitite pod sladki jarm
kakor — — —«

»Da draga mama. Se-li morda jezite?«

»Kako čudno vprašujete?«

»Pardon! Nu, z Bogom, draga mama!

Inam opravila, silnega opravila. Torej točno
ob 2. uri bo stala kočija pred Vašimi vratmi
in bo na Vašo službo do večera.«

Ob 2. uri sta se Dobranič in Klara od-
peljala v Maksimir. Sprvega se je oče neko-
liko protivil, ker mu je bilo zoperno kititi se
s tujim zlatom. Nu, Klara ni odjenjala! Kako
naj bi se Zagrebčanke ne čudile novemu
shawlu. Te prilike ni smela opustiti. Ali ne
bi mogla kaka druga naročiti tak shawl ter
je prihiteti! Dobranič je odnehal, ta človek
skoro ni imel vse svoje lastne volje. Na od-
hodu je oče poljubil hčer na usta, posvarivši

jo, naj se čuva, mati pa, dotaknivši se z
ustnico čela Lucijinega, je rekla na kratko:

»Adieu! Pojmo! Pojmo! Voz že
čaka!«

Lucija jo ostala sama in v tej samoti je
bila nekako zadovoljnija. Sedaj je mogla vsaj
svobodno misliti. Tudi to je tolažba. Sela je
za mizico ter jela vrti svoje ime v robec za
— balo. Za balo! Bog! Kako so druge de-
klice vesele na tem opravilu, a ona kakor da
si veže mrtvaško pokrivačo. Da je to za Vla-
dimirja! Oh, zakaj se je vse splelo in zaro-
tilo proti njej! Roko z vezilom je povsila v
krilo, spustila glavo v znak na naslanjač in
začela sanjati o minulih dneh, o prvem cvetu
o prvi pesmi, o prvem poljubu Vladimirje-
vem. Zlati dnevi, zakaj ste minuli, da se ne
povrnete nikdar več?«

Iz teh sladkih sanj so jo probudili ko-
raki pred vratmi. Hitro je privzdignila glavo.
V sobo je stopil Topolkovič, Lucija je stia-
nila ustnice, da skrije svojo nevoljo; no, ne-
kakako začudila se je, kako da jo je zaročenec
obiškal tako iznenada.

Madjar o madjarskem šovinizmu.

V deliriju, kateremu je zapala vsa madjarska javnost, je skoro nemogoče, da bi med njimi prišel glas pametnega spoznanja do veljave. Da se kdo odloči, da bo skušal plavati proti splošni struji, v to treba res globokega intenzivnega prepričanja, združenega tudi z velikim osebnim pogumom. In vendar jih je med njimi mož, ki uvidevajo, da hoče madjarski šovinizem izvesti nalogo, kateri ni dorastel, nalogo, pod katero se zgrudijo oni sami prej ali slej, ako ne odnehajo. Malo jih je takih mož, sila redki so, ali jih je! Takov mož je znani madjarski parlamentarec Moesary. Ta mož je nedavno temu izdal brošuro, v kateri dokazuje Madjarom, da sti dve stvari, kateri absolutno ne moreti obstati ena poleg druge: samostalnost Ogrske in tlačenje njenih narodnosti. Dva ideala sta, ki obstojita: ali madjarska Ogrska, ali pa samostalna Ogrska!! Eno ali drugo, obojno pa ni možno. Madjari si morajo izvoliti: ali hočejo boriti se za samostalnost Ogrske, potem se morajo odreči pomadjarizovanju! Ali pa hočejo državljane Ogrske pomadjariti, potem se morajo odreči samostalnosti Ogrske! Če hočejo eno, ne morejo imeti drugega.

Moesary je za personalno unijo, to je za popolno samostalnost Ogrske od vsake druge države in tudi od Avstrije. S to poslednjo naj bi imela Ogrska le skupnega vladarja. Ogrska pa more doseči to le v skupnosti z zadovoljenimi narodi, nikakor pa ne po boju z istimi. Dokler bo Ogrska stremila po madjariziranju, mora trošiti v to vso svojo moč, in ne more biti napredka zanjo na nobenem drugem polju.

Na idejah, ki jih razvija Moesary, ni nič novega, nič posebnega, ker so to v obče znane resnice. Madjari so v prvo število v manjšini. Že ob tej okolnosti bi bilo celó kulturnemu narodu nemogoče, ali vsaj silno težko, pritegniti v svojo narodnost nasproti stoječi si — večini. Madjari pa vrhu tega niso kulturni narod, zato tudi nimajo v sebi kulturnim narodom lastne asimilacijske sile! Narodi se dandanes sploh težko odpovedujejo svoji narodnosti. Ljubezen do svoje narodne individualnosti je dandanes prerazvita. In če si že hočemo misliti takov slučaj, mora oni, ki hoče asimilirati, vsaj moči nuditi asimiliraneu velikih kulturnih in gospodarskih dobičkov. A česa morejo nuditi Madjari? Višje kulture ne, ker je sami nimajo; gospodarskih dobičkov še manje, kajti vso gospodarsko kapaciteto, kolikor je imajo, crpijo iz svoje izmogočevalne politike nasproti avstrijski polovici. Naša polovica mora krvaveti na vse strani, da se varujejo agrarni interesi Madjarov in avstrijski kapitali so, ki oplodujejo začetke industrije na Ogrskem.

Moesary uvideva vse to, uvideva, da Madjari nimajo v sebi ni zadostne nacionalne, ni etične, ni gospodarske sile, da bi sami in v borbi proti večini prebivalstva tvorili čisto madjarsko državo. On uvideva, da Madjarom ne preostaja drugega, nego, da s pravičnostjo skušajo pridobiti druge ogrske narodnosti za idejo ogrske države. Zato pa so ga proglasili za — izdajajo. Madjari so pač v deliriju. Ali vzdramljenje utegne biti malce neprijetno in morda tudi — prepozno.

Tržaške vesti.

Hristos voskresel. Jutri bodo naši pravoslavni bratje slavili Velikonoč, dan Gospogovega Vstajenja.

Spojeni žnjimi po sorodstvu krvi in plemen, voščimo jim iz srca: vesele praznike! Istim srčnim čutstvom, ki temelji v zavesti, da smo ena narodna rodbina, kličemo jim: Hristos voskresel!

Sotrudnikom. Prosimo potrpljenja. Polagoma pride vse na vrsto.

V avdijenci pred cesarjem je bil predvčerajšnjim viši državni pravnik tržaški, dvorni svetnik Evgen Taadei.

Neustrašenemu „Slovenskemu Narodu“. Prosimo malce potrpljenja. Za danes nočemo. Bo že videl, kako lepo se pogovarimo o zanimivem predmetu — o neustrašenosti Tržčanov.

»Domenico Rossetti«. Mesto, od židovsko liberalnih tržaških mogotev tako željno pričakovane jednotne laške stranke, združili smo porod tretje laške stranke v Trstu, namreč Dompieri-jeve stranke »Domenico Rossetti«. Sedaj imajo torej tržaški Italijani poleg »Progressa« in »Democratice«

še tretje politično društvo, oziroma tretjo stranko »Domenico Rossetti«. Iz proglasa, doposlanega nam danes, je razvidno, da se je odbor novega laškega političnega društva »Domenico Rossetti« sestavil tako-le: predsednik dr. Karol Dompieri, I. podpredsednik not. Aristid Costantini, II. podpredsednik, dr. Alfred Cambon in odborniki: Virgilij Bradamante, Fran Marinaz, dr. Gracco Pattay in F. Raoul Pozzetto.

Proglas povdarja v prvi vrsti potrebo saniranja mestnih finančnih laških nacionalno idejo.

Nekoliko obširneje spregovorimo o tej stranki prihodnjič; že danes pa lahko rečemo, da bo sestavljena iz najrazličnejših življenj, pod nje krila se gotovo zatečejo ostanki nekdanje konservativne stranke, uskok iz »Progressa« in — kakor čujemo — tudi naši ljubi znanci, mladi laški duhovniški reformatorji.

Tako se govori! Pod tem naslovom nam pišejo: Te dni ste v »Edinosti« kaj srečno označili stališče tržaških Slovanov nasproti raznim »patrijotičnim« laškim društvom.

Tako se govori in tako naj se tudi deluje!

Jaz imam skušenj še od časa, ko so tu nastopali nekdanji konservativci; iz tistih časov torej, ko so nas iskali in skušali pridobiti si naše glasove. Dokler nismo stavili svojih skromnih zahtev (zahtevalo se je, ako se ne motim samo 6 svetovalskih mest v IV. razredu) je šlo vse gladko, a se je vse nehalo, ko so čuli tadanji »konservativci«, da jim tržaški Slovani nočejo delati štafaže le radi lepih njih »konservativnih« obrazov. — Imam dalje skušenj od posamičnih laških »patrijotičnih« veljakov, ki so bili celó (z besedo!) pripravljeni odstopiti nam par mest v mestaem svetu, ako jim priiskočimo na pomoč proti vladajoči irredenti — a se je nehalo vsako osebno pogajanje, ako se je od naše strani izjavilo, da bomo od »patrijotov« zahtevali slovenske šole v Trstu!!

Vse to in še mnogo drugih aličnih slučajev mi je prišlo na misel, ko sem čital omenjeno vašo notico. Ako je že meni, pri prostemu človeku, znanih toliko »lepih« in značilnih slučajev, potem mi ne gre v glavo, kako je mogoče, da je še danes mnogo našincev vpisanih v raznih laških (pa bila tudi »patrijotična«?) društvih?! Kaj iščejo Slovani v nam tujih društvih, ko bi morali vedeti, da jih tam le trpijo radi — evenka! Kako more slovenski trgovec reči: Sem upisan v to in to laško društvo — zato ne morem prispevati tudi za to in to slovensko!

Na vsaki način pa moramo reči, da je oni našinec, ki še danes podpira tuja, očitno, ali tajno sovražna nam društvu, škodljivec naše stvari.

Zamera gori, zamera doli: ali Bogu ali pa vragu! — Obema služiti ni in ne sme biti mogoče. Morda pridejo časi, ko bomo imeli tu res narodno poštenih Italijanov! — — — Dokler pa jih nimamo takih Italijanov, je sramota za nas in za našo narodno stvar, da imamo mej sabo ljudi, ki nočejo uvideti, da s podpiranjem laških društev od naše strani redimo gada na lastnih prsih. Posnemajmo nasprotnike! Opustimo vsako podpiranje tujih društev, bodi političnih bodi nepolitičnih, ali pa tudi — verskih!

Dragače bo naša stvar vedno trpela škodo.

Popravek. Prejeli smo in objavljamo:

994/17/2

Uglednemu uredništvu »Edinosti«

v Trstu.

Na podlagi § 19. tiskovnega zakona prosim ugledno uredništvo, da izvoli z ozirom na članek, priobčen v listu »Edinost« dne 21. t. m. v št. 89 pod naslovom »Porotno sodišče« objaviti v prihodnji številki »Edinosti« sledeči popravek.

Ni res, da se je izrazil c. k. sodni svetnik Pederzoli kot predsednik porotne obravnave proti Ivanu dr. Krstiću radi žaljenja časti veled obtožbe Ivana Podmenika »da je razpravni jezik pred tržaško poroto le izključno italijanski jezik«, pač pa je res, da je c. k. sodni svetnik Pederzoli v navedenem slučaju izjavil: »Razpravni jezik pri današnji obravnavi, pred tem porotnim sodiščem, pred porotniki, je italijanski.«

Trst, dne 25. aprila 1902.

Predsednik obravnave
Pederzoli.

Kako se godi na potu v Ameriko! V Porto Alegre izhajajoči list »Viribus unitis« — glasilo Avstrijecev v Braziliji — pri naša nastopni sestavek:

Često že smo se v »Viribus unitis« dotaknili vprašanja in je razpravljali: ali in v koliki meri bi bil Trst primeren kakor avstrijsko pristanišče za izseljevanje. Kako posnemamo zadnje čase po vesteh v novinah, začenjajo tudi v Avstriji baviti se s tem vprašanjem — teoretično vsaj.

Nam, ki smo že napravili potovanje semkaj preko Genove, se vidi kakor najnujnejša potreba, da Avstrija v tem pogledu postane nezavisna od inozemstva. Vzrokov za to bi mogli navesti celo legijo. Preko Trsta bi mogli voziti v južno Ameriko ceneje in bolje, nego pa preko Genove. Mi se le čudimo, kako da niso tam že davnej aktivirali take črte, ki bi prevažala tudi potnike.

Mislite si le siromašnega izseljenca, ki je, ne poznajoči jezika, na milost in nemilost izročen raznim agentom in drugi nadležni svojati! Največ pa trpi o tem itak ne preveč polni možnjček. O tem pa ob enem ni govora o kaki prijetnosti potovanja tudi na železnici. Zbog neprestanega prestopanja nastaja vedno nova skrb, da se ne zamudi vlaka, oziroma, da se ubere pravo črto, dokler se nismo slednjič popolnoma resignirano udali svoji usodi. Potem, ko smo vendar enkrat srečno dospeli v Genovo, veseli, da nam ne bo treba več potovati po tujih železnicah, začena muka z nova in zastoj se trudiš, da bi se tam ubranil različnih ničvrednežev. Tu pričena še le najhuje. Stlačeni na ladiji med Neapolitanci in Kalabreži, katerih prva čednost ni ravno snaga in kateri pojmi o mojem in tvojem močno kontrastirajo z našimi, čakamo udano trenutka, ko bomo mogli zapustiti ladjo.

Po 24—25 dnevih (napovedanih jih je 19) je prišel ta s hrepenenjem pričakovani trenotek in govoriti se mora o sreči, če smo mogli brez nadaljnje škode stopiti na kopno.

Tu navedene okolnosti utegnejo pripomoči, da se naši rojaki prepričajo in se vzdrumijo iz letarje. Avstro-Ogrska z blizu 47 milijoni prebivalstva in z najmočnejšim kontingentom izseljencev, bi morala imeti na vsaki način svoje paroplovne črte, s katerimi bi svoje rojake — ki res ne morejo ostati doma iz kateregakoli vzroka — prevažala v njihovo domovino in jim na potu dajala varstva, kakoršnjega niso deležni na inozemskih ladjah.

Dražbe premičnin. V poned., dne 28. aprila ob 10. uri predpoludne se bodo vsled sardbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Geppa 12, hišna oprava; trg delle Legna 10, oprema v zalogi, sveče; ulica Rossetti 16, hišna oprava; ulica Acquadotto 2, oprema v zalogi, ogleđalo in girlande. — Verdeli 585, hišna oprava, ob 11. uri predpoludne.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri jutraj 17° 6 ob 2 uri popoldne 20. — C. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 763.8 — Danes plima ob 10 30 predp. in ob. — pop.; osaka ob 4 29 predpoludne in ob 4.1 popoldne.

Društvene vesti.

Prva predstava »Dramatičnega društva«. Opozarjamo torej še enkrat na jutranjo prvo predstavo, ki bo v gledališču »Armonia« ob 8. uri zvečer.

O pomenu »Dramatičnega društva« ne treba govoriti dalje, ako zabeležimo, da je osnova tega društva v tesni zvezi z življenjem v bodočem »Narodnem domu«. Društvo se je ustanovilo, čim je vprašanje gradnje »Narodnega doma« zadobilo konkretne oblike. In je naravno to, kajti mi si ne moremo niti misliti, da bi »Narodni dom« mogel vršiti svojo narodno-socialno in kulturno misijo, ako ne bo dramatičnega društva. Dramatičnemu društvu je torej odmerjena velika naloga in tržaški Slovenci bi si dali slabo spričevalo, ako ne bi umeli njega važnosti. Ta zmisel naj pokažejo jutri z veliko udeležbo na 1. predstavi »Dram. društva« v gledališču »Armonia«.

Kakor pa ima vsako kulturno podjetje tudi svojo kočljivo, jako prozajično — denarno stran, tako je tudi pri našem novem društvu. Isto potrebuje torej moralne vsopodbuje, priznanja in — materialne podpore! Zato umejemo odbor, ko se nadeja jutri velike udeležbe in ko opozarja: na eni strani, da taka predstava v gledališču provzroča velikih stroškov, na drugi strani pa, da je »Dram. društvo« določilo najnižje sploh

možne cene, tako, da bo vsakomur možno udeležiti se jutrajšnje prve predstave našega »Dramatičnega društva«. Odbor opozarja tudi, da mu bo sedaj skrbeti za razne potrebase, izlasti za garderobo!

Na eni strani torej veliki kulturni pomen društva, velika važnost njegova za življenje v bodočem »Narodnem domu«, tako, da bo jutrajnja predstava dogodek zgodovinskega pomena v življenju tržaških Slovaških Slovencev — na drugi strani pa velike materialne potrebe, ki navstajajo društvu... vse to opravičuje nado, da bomo imeli jutri polno gledališče.

Lože in sedeži se razprodajajo do jutri popoludne v kavarni Commercio, a od 7. ure zvečer naprej na gledališki blagajni.

Pevsko društvo »Adrija« v Barkovljah bo imelo v nedeljo dne 11. maja svoj letni občni zbor. — Ob enem naznanja to društvo, da je radi nepričakovanih zaprek moralo odložiti II. predstavo »Lepe Vide« na nedoločena časa.

Pevsko društvo »Zarja« v Rojanu ima jutri ob 4. uri pop. svoj občni zbor v »Konsumnem društvu« združen s pevsko zabavo, pri kateri bodo pevali peveci »Adrije« in »Zarje«.

»Delalsko podporno društvo« v Trstu bo imelo v nedeljo dne 11. maja t. l. ob 3. in pol ur pop. v dvorani »Trž. Sokola« (ulica Coroneo št. 15) svoj redni občni zbor po sledečem dnevnem redu: 1. Nagovor predsednika. 2. Društvena kronika, poročila tajnika. 3. Poročila denarničarjev o računu za leto 1901 in poročila pregledovalcev računov. 4. Prošnje za izredne podpore. 5. Posamični predlogi. 6. Volitev novega odbora. 7. Volitev 3 pregledovalcev računov. 8. Volitev 2 udov razsodišča.

Na obilno udeležbo uljudno vabi!

ODBOR.

Delavsko konsumno društvo pri sv. Jakobu v Trstu uljudno vabi vse svoje zadružnike na občni zbor, ki se bo vršil dne 4. maja t. l. ob 4. uri popoldne v prostorih Ciril-Metodijeve šole pri sv. Jakobu z nastopnim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika. 2. Tajnikovo poročilo o odborovem delovanju v prošlem upravnem letu. 3. Čitanje, pojasnilo in odobrenje letnega računa. 4. Preosnova zadružnih pravil. 5. Želje in nasveti udov. (Predlogi, o katerih se ima na glavnem zboru sklepati, morajo biti doposlani ravnateljstvu najkasneje 5 dni pred zborovanjem in morajo biti podpisani vsaj od 7 zadružnikov. 6. Volitev novega odbora in nadzornišva.

O d b o r.

»Tržaška posojilnica in hranilnica« vabi svoje zadružnike na X. redni občni zbor, kateri bo v nedeljo dne 4. maja t. l. ob 10. uri predp. v prostorih posojilnice, ulica S. Franceco št. 2. Na tem občnem zboru se bo poleg volitve nadzornišva, ki se ponavlja vsako leto, vršila tudi volitev načelnišva, ker z letošnjim letom poteče triletna doba, za katero se voli načelnišvo.

Vesti iz ostale Primorske.

× Občinske volitve v Krminu so dovršene. V 3. in 1. razredu so voljeni kandidati konservativne, v 2. pa oni liberalne stranke.

× Politično društvo za Hrvate in Slovence v Istri. Dne 7. prihaja mešec maja se bo vršilo v prostorih »Hrvatske čitaonice« v Pazinu ob 2. uri popoldne osnovno zborovanje se sledečim dnevnim redom: Upisovanje členov, volitev odbora, eventuelni predlogi.

To naznanilo služi kakor izravno povabilo.

V Pazinu, 23. aprila 1902.

Osnovni odbor.

Vesti iz Kranjske.

* † Anton Božič. Iz Idrije smo prejeli: V sredo popoldne se je vršil pogreb g. Antona Božiča, c. k. učitelja na tukajšnji rudniški ljudski šoli, ki je v ponedeljek podlegel zavratni sušici v najlepši moški dobi 28 let. Pogreba so se udeležili vsi rudniški uradniki, učitelji in učiteljice iz Idrije, mnogo kolegov od blizu in daleč, realni profesorji in nepregledna množica ljudstva. Ob odprtem grobu se je v ganljivih besedah poslovil od pokojnika nadučitelj logaški, g. L. Punčuh. V rajnika je zgubila njegova rodbina ljubečega soproga in očeta, šola idrijska vneta učitelja, ki je še učil, ko je bil že na smrt bo-

lan, tovariši odkritega kolego, napredna stranka pa značajnega in vztrajnega soboritelja, ki se ni v najhujših bojih ni za ped umaknil nikdar od svojega svobodnega prepričanja. Idrijska društva pogrešajo v njem še posebno nadržanega pevca in spretnega glasbenika, ki je z velikimi vsepi poučeval tudi na ljudski šoli vijolino. Njegov prah naj počiva v miru, plemenita duša pa se mu odpočij od mnogih bojev, ki jih je pokojnik moral pretrpeti valed neupogljivega svojega značaja!

Vesti iz Štajerske.

Posojilništvo v Celju. Južnoštajerska hranilnica v Celju je imela v zadnjem upravnem letu 15.199 K 18 st. dobička, pridobila v tem letu 5.855 K 54 st. Napravila je torej dobička 20.054 K 72 st. in je za to svoto pomnožila svoje premoženje. To je vsakako diven uspeh.

Oglejmo si pa sedaj, kake vspehe je dosegla mestna nemška šparkasa! V hranilničnem poslovanju izkazuje sicer 17.096 K dobička, za to pa izkazuje pri rezervnem fondu 21.625 K izgube. Ta izguba znaša torej za 4529 K več, nego dobiček v hranilničnem poslovanju. Nemška šparkasa je imela torej toliko izgube, naša južnoštajerska posojilnica pa nad 20.000 dobička.

V tej paraleli je primerno označena infernalno zlobna trditve »Deutsche Wacht«, da se »Južnoštajerska posojilnica in hranilnica« bliža gotovemu poginu. Poginu se res bliža, pa ne južnoštajerska, ampak nemška mestna, ako ne spremeni svojega gospodarstva. Ali žujo propada tudi nemško mestno gospodarstvo, ki se je do sedaj vzdrževalo s podporami od mestne hranilnice.

Književnost in umetnost.

Hrvatska misao. — Smotra za narodno gospodarstvo, književnost i politiku. To je nov hrvatski polmesečnik, ki izhaja v Zagrebu, in ki ga je začel izdajati še mladi, a kakor pisatelj in publicist med Slovani že precej znani Stepan Radić z drugovi. Doslej je izšlo 7 števk. Iz poslednje je razvidno, da je list vzela pod svojo zaščito posebe zasnovana »Nakladna udruga Hrvatske Misli« sa ograničenim jamstvom. List je torej dobil nekako materialno podstavo, da ne izgine tako lahko iz hrvatske javnosti, kakor nekoliko drugih dosedanjih izdanj. Med sotrudniki smo zapazili takih mož, ki so znani kakor vrli in trezni hrvatski pisatelji in pa tudi takih, ki od začetka niso bili šovinisti, temveč ugodno slovanskega mišljenja; in glavna novemu podjetju, g. Stjepan Radić, je sam s svojim peresom že dokazal, da ima široko politično in kulturno obzorje in slovansko še posebe.

»Hrvatski Misli« je po programu namen, kakor kaže apozicija, priložena naslovu, razpravljalni predvsem gospodarstvo in potem literarno, pa politično delovanje. Iz dosedanjih razprav in člankov je videti, da se hoče list v resnici baviti z vsemi oddelki obsega gospodarstva in smatra v tem pogledu vse Jugoslovane kakor jedno celoto na štiri plemen: Bolgare, Srbe, Hrvate in Slovence. Razpravljajo pa večinoma še mladi, no, akademsko izobraženi rodoljubi hrvatski, doslej vprašanja, ki se dostajajo hrvatskih interesov. Ne rabijo pa nič praznega besedičenja, temveč iščejo in zbirajo dejstva, številke in dejanske sedanje razmere. Kljub temu, da se drže realnosti, so idealistično, tu in tam optimistično prešinjeni. — Članki so jako poučni in omogočajo, da si more tudi Nehrvat, bodi Slovan ali tujec, napraviti dejstvom odgovarjajočo sliko. To je najvažnejše in bo gotovo koristilo pred vsem hrvatskemu narodu. List se vzdržuje vsake pristranosti in neče biti na uslugo nobeni stranki, kolikor niso one objektivne. Kar se tiče posnemanja naukov in narodov zapadne kulture, ima list jako srečno atališče; povdarja se namreč, da treba inteligenciji spraviti z narodnim duhom: torej da ni smeti slepo posnemati tujstva, temveč gledati, kako bi se moderne resnice in nagledi porabili v smislu narodnega slovanskega duha. Izrečno kažejo na to, kako so ruski veliki leposlovci po zasluženju zadobili slavno ime v tujem svetu le valed tega, da so se, sami moderno razsvetljeni, vglobili v dušo ruskega naroda in tako ustvarjali ruska dela, sposobna poučevati ne samo Ruse ali Slovanstvo, temveč tudi človeštvo v obče.

Ne moremo še soditi, v koliko se bodo nadarjeni hrvatski sotrudniki držali slovan-

skega kulturnega programa; a že to je tolažilno, da imajo širše obzorje tudi glede na skupne interese južnih Slovanov in da v razpravah poštevajo z jednako nepristranostjo dobre in senčne strani vseh teh narodov, in da so spoznali, da se treba krepiti sicer doma vsakemu teh »plemen«, da se bodo mogla gospodarski povspeti in premagovati konkurencijo sosednjih, neslovanskih vplivov: le potem, ako bodo gledali, da se organizirajo v smislu nacionalno ekonomične celote Jugoslovanstva. Gotovo, da vidijo zapreke takemu, dasi potrebnemu vzoru, no imajo ga pred očmi, in v tem morejo blagodejno vplivati na inteligencijo ne le Hrvatov in Slovencev, temveč, kar je mnogo težje, tudi Srbov in Bolgarov. Zato priporočamo in želimo, da bi se ta zaresno zasnovani in piščoči list razširil tudi med slovanskimi naobrazenci. Stoji na leto 8 kron, pojedini številke pa so po 40 stot. Naročnina in pisma se pošiljajo tiskarni Mile Moravica v Zagrebu, Duga ul. 8.

Ypsilon.

Brzjavna poročila.

Knez Oton Windischgrätz in soproga na potovanju.

CARIGRAD 25. (B.) Knez Oton Windischgrätz in soproga sta se danes udeležila praznika »selamlika«. Potem sta si ogledala hleve in tovarne za porcelan v Yildizu ter ter sta bila vsprejeta od sultana, kateri jima je podaril dva konja za ježo.

Bolgarsko posojilo.

SREDEC 26. (B.) Ministerski predsednik Danev in finančni minister Sarafov sta se odpeljala v Pariz. Kakor se oficijozno zadržuje, je sklep posojila zagotovljen.

Spomladna parada pred cesarjem.

DUNAJ 26. (B.) Danes predpoludne je bila na vežbališču Schmelz običajna spomladna parada pred cesarjem. Ob 9. uri so prišli cesar, sijamski prestolonaslednik, princea Leopold in Jurij Bavarski se sijajnim spremstvom.

Štrajk v Karpanju.

PAZIN 26. (B.) Štrajk rudarjev v Karpanju traja dalje. Štrajkujoči zahtevajo povišanje plačila. Položenje je neizpremenjeno. Mir se ni kalil.

Mnogokrat se dogaja, da treba iskati in priporočati dobro sredstvo v obvezanju rane. Za tak namen je najpripravnejše sredstvo, katero ohlaja in ublažuje zdravljene rane proti vnetju: v vsej državi dobroznano praško domače mazilo iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega zalagatelja v Pragi. Ker se mazilo ne pokvari, če tudi se doigo hrani, se priporoča, da je za vsak slučaj pripravljena vsaki družini.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom
naznanja slovenskemu občinstvu, da
je prevzela
prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoja
katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago
iz prve roke.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.
TRST
TOVARNA:
Via Tessa,
vokal
Via Limitana
ZALOGE:
Piazza Rosario št. 2
(solko poslopje)
in Via Riburga št. 21
Telefon št. 670.
Velik izbor tapetarij, vzor in slik. Iz-
vijaže naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavijo se na pa obrod
ali železnico franko.

„Dramatično društvo“ v Trstu.

Dr. pr. 1.

V nedeljo, 27. aprila 1902.

se uprizori

v gledališču „ARMONIA“

CEVLJAR-BARON

Šaljiva igra v 3 dejanjih s petjem in godbo,
poslovenil JAKOB ALEŠOVEC.

Režiser gosp. Alojz Grebenc.

Začetek točno ob 8. uri zvečer.

CENE: Ustopnina v pritličju 40 kr., sedeži I.—V.
vrste 60 kr., VI.—VII. 40 kr., VIII.—XI.
30 kr. Lože v pritličju gl. 3. lože v I. redu
gl. 2.50, v II. redu gl. 1.50, v III. redu gl. 1.

Ustopnina na galerijo nvč. 20.

Lože in sedeži dobivajo se v kavarni Com-
mercio in na večer predstave pri blagajni.

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.

Salarini Ponte della Fabbra št. 2, vogal
ul. Torrente. Podružnica Piazza
Pozzo dell Mare št. 1. Zaloga izgotovljenih oblek
za moške in dečke priporoča posebno za binkošne
praznike in birmo; obleke za moške od gl. 6.50 do
24, za dečke od gl. 4.50 do 12, suknene jope v ve-
likem izboru od gl. 3 do 8, suknene hlače od gl.
1.80 do 4, volnene goldinarjev 4.50 do 9. Velik iz-
bor površnih sukenj v modernih barvah od gl. 9
do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od
gl. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah
od gl. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po naj-
nižjih cenah. Hlače od moških (zlojdeva koža) za
delavce, izgotovljene v lastni predilnici na roko v
Korminu od gl. 1.30 do 2.

Lastna posebnost: črtane močne srajce za delavce
gl. 1.20. Velika zaloga snovij za moške na meter
ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo z naj-
večjo točnostjo v slučaju potrebe v 24. urah.

Edina zaloga na Kranjskem

lekarna Piccoli

„PRI ANGELIU“

Ljubljana, Dunajska cesta.

**Železnato
vino**

**LEKARJA
Piccoli-ja
v Ljubljani.**
Dobiva se v lekarnah

**krepča
malokrvne,
nervozne in
slabotne osebe**

Pol literska steklenica velja 2 K.

Zunajna naročila izvršuje lekarnar
Gabrijel Piccoli v Ljubljani točno,
ako mu se pošlje znesek po poštnem
povzetju.

Tudi se prodaja v vseh lekarnah v Trstu,
Istri, Dalmaciji, Primorskem, Goriškem in
Tolminskem po K. 240 steklenica.

VABILO

na

OSNOVALNI ZBOR

novoustanovljenega

„Konsumnega društva“

pri Sv. Mar. Ma. d. spod. na Kolonkoven,

kojega skliuje začasni odbor

v dvorani g. Josipa Vouk pri „Morelki“

v nedeljo dne 27. t. m.

po sledečem dnevnem redu:

1. Volitev odbora.
2. Prečitane in potrditev društvenih
pravil.
3. Eventuelni predlogi.

Zčasni odbor.

NASLEDNIK FR. HITTY

ulica Barriera vecchia št. 13.

Zaloga snovij za moške obleke iz tu- in inozemskih tovarn.

Bogat izbor perila, moških srajcev navadnih in od perkala, srajcev »Jäger« od
volne in bombaža, ženske srajce, prsa bela in barvana, zapestniki, ovrtniki,
kravate, spodnje srajce za moške, ženske in otroke. Novost: perkali, »efir
in saten v trpežnih barvah. Velik izbor rokavic in nogavic vseh vrst.

Popolna zaloga predmetov za krojače.

Vsaka naročba za obleke po meri se izvrši v 24 urah po
najnovejši modi, na najboljši način in po cenah, da se ni
bati konkurence.

Tržaška posojilnica in hranilnica
registрована zadruga z omejenim poroštvom.

VABILO

na

X. redni občni zbor

Tržaške posojilnice in hranilnice
registrovane zadruga z omejenim poroštvom
kateri bude

v nedeljo dne 4. maja t. l. ob 10. uri predp.

v prostorih posojilnice

(„Slov. Čitalnica“) ulica S. Francesco 2.

DNEVNI RED:

1. Letno poročilo in potrjenje letnega
računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Poročilo o gospodarstvu z rezervnim
zakladom.
4. Razni predlogi.*)
5. Volitev načelnstva.
6. Volitev nadzornštva.

K obilni udeležbi vabi

Načelnstvo.

TRST, dne 24. aprila 1902.

*) § 50. Vsak zadržnik sme pri občnem
zboru staviti predloge, kateri niso na dnevnem redu.
O teh predlogih pa občni zbor ne more precej
sklepati, ampak le odloči, če se sploh vzamejo v pre-
tres, ali, če se morajo izročiti posebnemu odseku, ali
nadzorstvu, ali pa načelnstvu, da se o njih poroča
na bodočem občnem zboru. Ti predlogi se morajo po-
tem postaviti na dnevni red bodočega občnega zbora.

PODJETJE ZIMOLO - TRST

Prvo podjetje

za pogrebne sečnanosti

ustanovljeno leta 1876.

Pisarna: Corso 41 | Zaloga: ul. Istituto 15
Telefon št. 141 | Telefon št. 145

Sprejemajo se pogrebi v veliki gali in I.,
II., III. IV. razreda; prevzaj mrličev v tu-
in inozemstvo; katafalki v cerkvah za po-
grebne svečanosti.

Izvršuje pogrebe v popolno črni, v zlato-
črni, srebrno-črni in zlato-modri barvi.

Velika zaloga kovinskih krst, navadnih in
najbogatejših; krst iz trdega lesa s ko-
vinskimi okraski; vloženo cinasto krsto
ali brez nje; lesenih krst; belo in črno
lakiranih; vencev iz umetnih cvetic v por-
celanu ali biserih.

Prodaja na drobno in na debelo oblek iz
atlasa organin, umetnih cvetic, napisov
zlato-srebrnih in sploh vsakovrstnih po-
grebnih predmetov.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrovano društvo z omejeno zavezo,
v Gorici

Gospodska ulica hšt. 7., I. nadstr
v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega
če tudi ni član društva in se obrestu-
jejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentni
davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na
menjice po 6 % in na vknjižbe po 5 1/2 %

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol
in od 2. do 3. ure popol. razven nedel
in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1,263.563
Poštno-hran. račun št. 837.315.

Zastopnika

za mesto Trst in okolico išče ugledno
zavarovalno društvo proti mesečni plači
in proviziji. — Samo agilne in Trst
dobro poznajoče osebe zamorejo poslati
ponudbe na upravo našega lista pod
šifro »Zastopnik«.

Velik dohod

elast. čnih trakov, zajamčeno prve vrste, ru-
dečih in črnih, za cepljenje trt. Za razpro-
stajalec po znižani ceni.

Tudi sem prejel toli zahtevano fosforjevo
apno (Fosforkalk in tudi Futterkalk imeno-
vane) za jačenie žil in pitanje živali. Cena
80 stot. klgr. Za več klgr. po znižani ceni.
Pošiljatelj po povzetju.

Drogerija Emil Cumar
pok. Friderika.

TRST — ul. Belvedere — **TRST**
Filijalka na Opčinah 212.

Zahtevajte povsod

voščilo (biks)

v korist družbi sv. Cirila in Metoda, katero je najbo-
lje in najceneje. V Trstu je prodajajo gg. trgovci
J. Prelog, Anton Furlan, Žgur & Popatnik, Matija
Milonig, Andrej Urdich, Aloja Plesničar, Bambič Ja-
kob, Kranjc Josip, Kocjančič Josip, Ivan Tomažič,
Anton Cek, Emil Cumar itd.

Glavna zaloga:

tvrdka J. Drufovka v Gorici.

Amalija vd. Italija

TRST - ul. Malcanton 4. - **TRST**.

Velik izbor

pohištva, tapecarij, ogle-
dal in okvirjev po nizkih
cenah.

Ne boji se konkurence!

Prodaja vina „Ai Maestri“

v ulici Valdirivo št. 17. Slavnemu občinstvu se naz-
nanja, da se od danes naprej točijo sledeča vina:
refošk črn po 28 novč., bela rebnla iz Brd po 28
novč. Za družine po ugodnejših cenah. Opolo iz Vina
po 28. novč. Za obilen obisk se priporoča ter že v
naprej zahvaljuje.

Vsak zamore moja vina analizovati in ako jih
vdobi ponarejena! vdobi 100 glid. nagrade.

JAKOB KLEMENC

zaloga manufakturnega blaga

v Trstu, ulica sv. Antona št. 1.

priporoča častitim svojim odjemalcem svojo
prodajalnico, preskrbljeno za jesen in zimo z
vsemi manufakturnimi predmeti, združeno
s krojačnico za gospode.

Sokolska obleka
kompl.

Havelok nepremocijiv
od 10 do 16 glid.

Velik izbor

suknega in bombaž-
nega blaga za moške obleke,
srajce iz žide, volne,
lawn-tennis, platna
itd., zapustnice, ovrat-
nikov, perila za moške,
ovratnic v vseh barvah
in formah, nogovic,
rut, lopic vseh vrst,
posebno za turiste in
kolesarje, modnih
predmetov, rokavic iz
nitij in kože ter dežni-
kov in čolnikov.

VELIK IZBOR

narodnih in avstrijskih zastav in trakov
za vence v različnih barvah.

Vse po najnižjih cenah.

Na zahtevanje pošiljajo se vzorci vseh vrst z dotičnimi
cenami, poštne prosto.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

pripoznano izvrstno, bolečine blažee
mazilo dobiva se po 80 stot., 140 K in
po 2 K po vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod priljubljenega
domačega zdravila naj se pazi edino le na
originalne steklenice v zaviti z našo var-
stveno znamko „SIDRO“ iz Richterjeve
lekarne in le tedaj je gotovo, da se
sprejme originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi

Elizabetine ulice 5.

Stanje hranilnih vlog:
15 milijonov K.

Rezervni zaklad:
okroglo 350.000 K

Mestna hranilnica ljubljanska

na mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8 do 12. ure dopoldne in jih obre-
stuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu.
Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zara-
čunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada
mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vse
svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti
to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih
otrok in varovancev.

Delarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom
c. kr. poštne hranilnice. Poštno-hranilnične sprejemnice do-
bivajo se brezplačno.

Dr. Rosa Balsam Praško domače zdravilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače
zdravilo, vzbuja slast in odvaja lahko. Z
redno uporabo istega se prebavljanje krepi
in ohrani.

Velika steklenica 1 glid., mala 50 nvč.
po pošti 20 nvč. več.

je staro, najprej v Pragi rabljeno do-
mače zdravilo, katero varuje in ohrani
rane čiste, vnetje in bolečine olajša
in hladi.

V puščah po 35 in 25 nvč., po pošti
6 nvč. več.

Varilo! Vsi deli embalaže nosijo
zraven stoječo, postavno polo-
ženo varstveno znamko.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“
Praga, Malastran 203, vogal Nerudove ulice.

Vsakdanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg,
P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

Stavbinsko
podjetje

G. TÖNNIES

Stavbinsko
podjetje

Ljubljana.

Varna za mizarstvo orodje in parkete, stavbinsko in umetno ključarstvo.

Delavnica za konstrukcijo železa itd.

Sprejema naročbe za vsakovrstna mizarstva dela kakor: kompletne okna za cele
stavbe in izložna okna na vreteno, vrata, portale, oprave za prodajalne in drugega
pohištva v vseh slogih. — Podovi mehki in trdi vseh vrst kakor: deščice, parkete,
od jermena in navadnega lesa. Kompletne stavbinske kovaška dela, stopnice,
ograje, žične mreže, železne zatvornice na vreteno ita. itd.

Proračuni brezplačno.

Reference prve vrste na razpolago.

A. Thierry-jevim balzamom

omočite sčeto za zobe ter drgnite iste, s
čemur dosežete ne le lepe in čiste zobove,
marveč jih tudi ohranite pred gnjilobo in
morebitnih zobnih bolečin. Pristno se zeleno
varnostno znamko „nuna“ in na koščin-
skem zamašku vtisnjeno tvrdko: Edino
pristno. Vdobja se v lekarnah.
Franko po pošti 12 malih ali 6 velikih ste-
klenic 4 krome.

Lekarnar Thierry (Adolf) Limited, lekarna pri angelju varhu v Pregradi pri Rogatem
(Rohitsch-Sauerbrunn.)

Čuvajte se ponarejanj in pazite na zeleno znamko „nuna“, ki je registrirana v vseh naprednih državah.

Odlikovana
1894.

1891.

Odlikovana
1894.

Odlikovana tovarna

na vodno in parno silo z najboljšimi stroji iz prvih nemških tovarn

ter

velika zaloga vsakovrstnega pohištva
Ivan Doljak v Solkanu pri Gorici.

Samostojno: tvrdka brez vsake zveze z drugimi, ustanovljena l. 1889.

V lastni hiši. Lastne žage.

Tovarna razpolaga z mizarji, večimi od najnavadnejših do najfinejših del vseh
slogov, enako z izvrstnimi strugarji in rezharji in najboljše izurjenimi tapetarji, tako, da lahko
prevzame in izvrši v najkrajšem času vsako delo vseh slogov; prevzame tudi mebliranje vil,
prenočišč, uradov itd. z navadnim in najtinejšim pohištvom.

Za mizarje.

Velika zbirka obkladkov (remeš), strugarskih in rezljarskih izdelkov, za izdelova-
nje zrezanega in pooblanega lesa, vsakovrstnih okraskov, gol, kornizov in vseh drugih
mizarjskih potrebščin.

Vsaka konkurenca izključena, ker se dela samo iz lesa, posušenega v nalašč za
to napravljenih pečeh, ter se tvrdka drži gesla: Solidnost in točnost v postrežbi.

Vrhu tega se jamči za vsak posamezen kos. — Brzjavi: Doljak — Solkan.

Službo išče pisar

z lepo pisavo, zmožen slovenskega, nem-
škega in deloma tudi italijanskega jezika.
Ponudbe pod »Priden in pošten« naj
se blagovolijo pošiljati na upravo lista
»Edinosti«.

Cepiči

na ameriških trtah, 2 in 3-letni, cabernet
in teran, se prodajajo po jako nizkih cenah.

Ponudbe je pošiljati na »Vodstvo otoka
Brioni«, Brioni pri Pulju.

Škropilnice

proti peronospori

najnovejšega sestava
kakor tudi vsake vrste polje-
delski stroji se vdobivajo v
velikem izboru pri tvrdki

Schnabl & Co.

v Trstu.

Zaloga strojev

ulica Poste vecchie, vogal ul. Vienna.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poročtvom.

ulica S. Francesco št. 2, I. n.

Telefon 952.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če
tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%.
Rentni davek od hranilnih ulog plačuje
zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer
na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6%
na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od
3—4 popoldne.

Izplačuje se: vsaki dan ob uradnih urah
ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Za Gorico

išče se izobrazena gospica za
mesto blagajničarke.

Zahteva se znanje slovenščine, la-
ščine in nemščine ter vsaj nekoliko
književodstva. Ponudbe pod šifro »Z.
K.« na upravo našega lista.

Velika zaloga krojnega blaga.

Krojaška zadruga

vpisana zadruga z omejeno zavezo

GORICA Gosposke ulice 7 **GORICA**

Priporoča vse v to stroko spadajoče
blago ter jamči za pošteno in solidno po-
strežbo.

Cene stalne brez pogajanja.

Velikanski izbor pohištva

A. BUCHBINDER

TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.

Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev,
tapecarij vseh vrst, ročnih kovčkov in
velikih kovčkov vseh vrst po načrtih
železnih. Naročbe sprejema za kompletne
sobe toli v mestu koli za odpošiljanje
po železnici ali morju.

Julij Redersen

zdelovatelj zdravniških pasov in ortopedičnih
aparatur.

Trst. — Via del Torrente št. 858-3. — Trst
(Nasproti „Isola Chiozza.“)

Kirurški instrumenti, ortopedični aparati
modrei, umetne roke in noge, berglje, erna-
nični pasovi, elastični pasovi in nogovice,
suspensori, elektroterapevtski aparati, aparati
za umetno dihanje ter predmeti za bolnike

Zaloga

predmetov za kirurška zdravljenja, angleški
predmeti od gumija in nepremočljivih snovij.